

DIUMENGE 27 DURANT L'ANY

1. UN ITINERARI, EN COMPANYIA DE L'EVANGELISTA MARC,...

A terme de les seves recomanacions als deixebles, “ a la casa” de Cafarnum (diumenges 25 i 26), Jesús deixa definitivament Galilea. Ara es dirigeix a Jerusalem travessant regions diverses: la Judea, província de població jueva, i la Transjordània riba oriental del Jordà (l'actual Jordània), poblada per pagans.

Per a una presentació global dels diumenges 25 al 28 podeu veure el material del diumenge 21.

2. A LA DESCOBERTA DE JESUCRIST, EL FILL DE DÉU:

Unes lectures que celebren el Déu que crida la parella humana a testimoniar la seva Aliança per sempre feul, i a esdevenir creadors amb ell.

+ Volguda pel Déu creador, la relació entre l'home i la dona, la seva companya, la seva part femenina, la seva semblança – diferent; una relació tan forta que *l'home deixa el pare i la mare per unir-se a la seva esposa, i, des d'aquell moment, ells dos formen una sola carn.* (Primera lectura: Gen 2, 18-24).

+ És a aquesta intenció original del Creador (al principi de la creació) que es refereix Jesús, citant el llibre del Gènesis, davant de la qüestió que li plantegen els fariseus, *per provar-lo*, sobre el divorci. Siguin quines siguin les concessions fetes per Moisès *perquè sou tan durs de cor*, el vertader amor, per respondre al projecte de Déu, ha de ser fidelitat i acolliment de l'altre com un do. *Allò que Déu ha unit, l'home no ho pot separar.»* (Evangeli: Marc 10, 2-16).

+ Jesús, pel que fa a ell, s'ha fet totalment solidari amb la nostra humanitat, ell l'ha esposada fins a fer l'experiència de la mort; fins al punt que ell que “santifica”, i nosaltres que som santificats, som de la “mateixa raça”, i *per açò ell no s'avergonyeix d'anomenar-nos germans* (Segona lectura: Hebreus 2, 9-11).

LA TAULA DE LA PARAULA

PER APROFUNDIR LA PRIMERA LECTURA: Gènesis 2, 18-24

Al primer relat de la creació, Déu acaba la seva obra creant els animals després els humans. L'home i la dona són creats a imatge i semblança de Déu, amb la missió de dominar els animals. Al segon relat, del que se'n treu la lectura d'avui, el Senyor Déu, comença pels humans. En modela un, amb fang. Després l'anima amb alè de vida. Després projecta de donar-li una ajuda adient. Aquest ajut és l'animal que té una qualitat comú amb l'ésser humà: és un ser vivent. L'home exerceix el seu poder sobre ell donant-li un nom. Donar nom a un animal és prendre'n possessió i marcar-lo amb la seva empremta. Déu observa aquesta nominació i en pren acta. Amb una bella manera, el relat mostra un principi d'autonomia de l'ésser humà respecte del seu creador i el seu paper eminent en la creació.

El primer ser humà no trobant el seu igual, Déu recomença la seva obra de creació *prenent carn del seu costat o prenent un costella* (les dues lectures són possibles). Com abans, el Senyor Déu mena aquesta nova creatura al davant de l'humà. Aquest veu escoltat el seu desig. Reconeix el seu igual: se l'anomenarà dona perquè a estat presa de l'home. El text hebreu fa aquí un joc de paraules que les traduccions no poden fer. Llàstima!

El text diu que l'adam”, el primer humà, és ara doble : “*ix*” (*ish , un humà masculí*) i “*ixà*” (*isha- un humà femení*). La dona fa bé el seu paper d'ajut. Aquesta paraula no s'ha d'entendre en un sentit de

subordinació: moltes vegades a la Bíblia es diu que Déu és un ajut per a l'home. Gràcies a la presència de la dona, la paraula sorgeix i el procés d'humanització és engegat. A diferència del que passà primer amb els animals, l'home no posa nom a la dona. Ell no n'és l'amo.

Per concloure aquesta seqüència, el narrador de la història intervé per comentar el seu relat i actualitzar-lo. Veu en el matrimoni una reconstitució de la unitat primordial i la creació d'un lligam més fonamental i més durable que el lligam de parentesc.

Proclamar aquesta paraula

El lector es fixarà en la seva preparació, per millor proclamar-la, les quatre parts del text:

- El projecte del creador: al principi....
- La creació de tots els animals als quals l'home dóna nom:
Amb la terra.... L'home donà els seus noms a tots els animals...

Però no trobà una ajuda que li...

- La creació de la dona sortida de la carn de l'home:
 - *llavors el Senyor Déu... i l'home s'adormí.*
 - *El Senyor prengué.....*

■ *Aquesta sí que és dels meus ossos....*

- La conclusió : *per açò*
L'home abandonarà son pare i sa mare....

I formaran una sola carn... (el leccionari català tradueix: una sola família. S'ha de preferir la lectura: UNA SOLA CARN).

EL SALM 127

El salm comença amb una afirmació de principi sobre la felicitat d'aquell que tem el Senyor. L'expressió s'ha d'entendre en sentit bíblic de veneració o de pietat envers Déu. El salmista s'adreça llavors directament al lector per mitjà d'una successió de pronoms en segona persona del singular; tu o a tu . Descriu la felicitat per mitjà d'imatges familiars que es responen de dos en dos: **dona- fills, casa – taula, vinya –olivera.**

Una nova afirmació sobre el temor al Senyor conclou aquesta part.

El salm continua amb una benedicció pronunciada per un sacerdot. Aquesta benedicció és per a totalitat de l'existència i implica una noció de durada. Té una connotació patriarcal. Aquest salm és molt emprat en litúrgia especialment en la nupcial, tan en la jueva com en la cristiana.

PER APROFUNDIR LA SEGONA LECTURA: Hebreus 2, 9-11

Deixant la Carta de sant Jaume, avui, i durant uns set diumenges, començam la lectura de la Carta als Hebreus, un dels texts més enigmàtics del Nou Testament. En efecte, no és una carta, sinó més tost és un sermó; l'autor no és sant Pau, sense que es pugui identificar-ne l'autor, No s'adreça als Hebreus, sinó a uns cristians ja de temps que, després de l'entusiasme de la seva adhesió inicial a Crist , es desencanten un poc davant dificultats i persecucions. Tot i que els seus procediments ens desconcerten, es tracta d'una obra mestra literària que no ha perdut res de la seva actualitat: *Record vigorós i sens concessions als cristians de tots els temps, a nosaltres avui: si volem mantenir-nos en la fe en temps difícils, cal aprofundir la nostra*

intel·ligència d'aquesta fe i anar a l'essencial. L'esplendor (el fast) de les cerimònies d'entany, els sacrificis o el llatí, açò és secundari o caducat: l'essencial és el Crist. (E. Charpentier: Cahiers- Evangiles, 19, p. 4).

En el passatge que el leccionari ens aporta en aquest diumenge 27, l'autor explota el salm 8 (què és l'home perquè pensis en ell?... L'has fet poc menys que un déu, l'has coronat de glòria i honor....) per a mostrar-nos com en el seu misteri pasqual, Jesús ha acomplert plenament la vocació humana que ha estat definida pel salmista: *va ser posat un moment per sota dels àngels, però, ara, després de la passió i la mort, el veiem coronat de glòria i de prestigi...*.

Fent-se finalment dòcil al seu Pare i solidari amb els homes fins a conèixer (experimentar) la "passió" i la mort, Jesús ha obert un camí d'alliberament: ell és l'origen de la salvació de tots.

Ressuscitat, ell és més que mai "germà" dels homes, el seu cap de cordada.

Proclamar aquesta paraula

El lector distingirà bé: les dues cares del misteri pasqual:

.... , Jesús, abaixat, va ser **posat un moment per sota dels àngels, però, ara, després de la passió i la mort, el veiem coronat de glòria i de prestigi**

.... una multitud de fills a conduir a la glòria pel sofriment.

- La universalitat de salvació de Jesucrist
- *perquè Déu, que ens estima, va voler que morís per tots tenir una*
- *volia portar molts fills a la glòria,*
- *i convenia que aquell qui els havia de guiar a la salvació, fos consagrat pels sofriments*
- *Tant el qui santifica com els qui són santificats tenen un mateix pare, i per això no s'avergonyeix d'anomenar-los germans.*

Aquesta darrera frase hauria d'anar precedida d'un curt silenci i pronunciar-la lentament.

PER A APROFUNDIR L'Evangelí de Marc 10, 2-16

Després del debat, enmig de la gent, sobre el divorci....

Entre el segon (9, 31) i el tercer anunci de la passió – resurrecció, Marc a reunit un cert nombre d'ensenyaments de Jesús destinats a les comunitats cristianes. *Aquesta inserció és rica en significat: És molt remarcable que Marc hagi arrelat tota la seva catequesis moral sobre la passió de Crist. En tost de moralitzar o referir-se a tal o qual precepte escripturístic, ell no coneix altre fonament de la moral cristiana que la imitació de Crist (...). Els grans passatges que anuncien el destí del Fill de l'Home no són pròpiament un parlar exhortatiu, sinó que és a partir d'aquest destí crístic que cal comprendre les exigències pràctiques de la vida cristiana. No s'estranyarà que aquest camí pràctic sigui absolutament radical, sense cap compromís (...). La imitació de Crist constitueix la clau de tota la "moral" tal com ens la presenta l'evangelista Marc (B. Standaert: L'Évangile selon Marc. Pàg. 78-79).*

- La notació geogràfica que introdueix el nostre evangeli d'avui, no és tan anecdòtica com es podria creure de primer cop: *1 Jesús se'n va anar d'allí al territori de Judea, a l'altra banda del Jordà*. La Judea, és poblada per jueus; la Transjordània, la Jordània actual), per pagans. No és una manera de mostrar que la missió de Jesús es continua entre tots? La gent és allà. Jesús instrueix. Hi ha totes les condicions requerides perquè el missatge del Mestre arribi a un públic ben ample.
- És en aquest moment que Jesús és abordat pels fariseus:, que, per posar-lo a prova (la mateix expressió que s'empra a la Bíblia per evocar l'actitud incrèdula dels israelites envers Moisès i envers Déu mateix durant l'Èxode), a la pregunta li proposen sobre el divorci, o més precisament les seves modalitats: *el marit es pot divorciar de la seva dona?*
- En aquesta època, en efecte, el principi del repudi de la dona per part del seu marit era admès per tothom (contràriament, el divorci, demanat per la dona, no existia en la societat jueva). I açò, d'acord amb el que està escrit a Dt. 24, 1: *»Suposem que un home s'ha casat amb una dona i ha conviscut amb ella, però un dia ja no se la mira amb bons ulls, perquè troba en ella alguna cosa censurable, i llavors escriu un document de divorci, l'hi dóna i la treu de casa*. Dues escoles s'enfrontaven sobre les raons que l'home podia invocar per retornar la seva dona.
- Més restrictiva, ja que, afanyats per defensa els drets de la dona en una societat dominada pels homes, l'escola de Shammai s'atenia a una sola raó legítima: la mala conducta greu de la dona o un acte que podia fer sospitosa la seva fidelitat.
- De tendència liberal, l'escola de Hillel autoritzava el retorn, l'acomiadament de la dona per qualsevol motiu: esterilitat, trobar una altra dona que li agradava més... i fins i tot un plat mal cuinat.

Interrogant a Jesús, els fariseus l'obliguen a pronunciar-se per un o per l'altre camp. Així es creien ells podien, segons la resposta, tatxar-lo de laxista o de rigorisme, i, de tota manera, desacreditar el seu ensenyament. La seva pregunta és una trampa!

- Però en lloc de deixar-s'hi enganxar, Jesús els respon amb una altra pregunta: *«Què us va ordenar (prescriure) Moisès?»* Jesús ha dit bé “manat”, prescrit”, i no “permet” . Emprant el verb “manar”, “prescriure”, obliga els seus interlocutors a reconèixer públicament que no es tracta per res d'una “prescripció, sinó simplement d'una “permissió “ mirant d'humanitzar una pràctica imposant al marit de donar a la seva esposa repudiada una atestació escrita. Ells mateixos responen: *«Moisès permet de donar a l'esposa un document de divorci i separar-se.*

Llavors presentant una autoritat més important que la de Moisès en la interpretació de la Llei, Jesús, com ja ho havia fet pel sàbat, es refereix a la intenció original del Creador: *Però, des del principi de la creació, Déu els va fer home i dona. 7 Per això l'home deixa el pare i la mare per unir-se a la seva dona, 8 i tots dos formen una sola carn*. L'acomiadament, el repudi de l'esposa, encara que fos amb un document de repudi sense el qual la dona no es podia tornar a casar, és una concessió que no suprimeix el caràcter definitiu de la unió: *Per tant, ja no són dos, sinó una sola carn. 9 Allò que Déu ha unit, que l'home no ho separi.*

Molt abans del Deuteronomi el llibre del Gènesis que ell cita presenta la unió de l'home i de la dona com una base sòlida sobre la qual s'ha d'edificar la humanitat, i no destruir-se. Crea el mascle i femella, en la dualitat dels sexes, l'home i la dona són fets a imatge de Déu. Allí hi resideix la grandesa de la seva unió. Jesús en treu la conseqüència volguda pel Creador: Per tant, ja no són dos, sinó una sola carn.... El text és molt fort. L'home i la dona tenen la vocació de fundar una cèl·lula familiar autònoma. La parella que ells formen constitueix una unitat fonamental, nascuda de la seva relació amorosa i sexual. Aquesta unitat primordial fonamentada sobre el disseny de Déu, és una realitat que cal salvaguardar a tot preu.

Jesús hi insisteix: Allò que Déu ha unit, l'home no ho pot separar.» (J. Hervieux: L'Evangile de Marc, p. 141-142).

.... Jesús, “a casa”, ensenya als seus deixebles...

- En tost de prestar-se al joc dels legistes jueus, Jesús a reafirmat amb força el sentit donat per Déu, al principi, a la unió matrimonial; ell no legisla, ell proposa una actitud fonamentalment religiosa: provar d'endinsar-se en els projectes del Creador. Ha obert un camí més exigent que els punts de vista humans. Així, quan retornen “a casa” lloc simbòlic de l'ensenyament de Jesús als qui el segueixen- els seus deixebles prenen el relleu als fariseus per qüestionar-lo. Jesús els respon: *Aquell qui es divorcia de la seva dona i es casa amb una altra comet adulteri contra la primera, i si la dona es divorcia del seu marit i es casa amb un altre, comet adulteri.»*

Ja em remarcant que Marc, transmet les paraules de Jesús dirigides als cristians vinguts del paganisme, del món greco-romà on la llei reconeixia a la dona, igual que al marit, el dret de prendre la iniciativa de la separació, té en compte aquesta situació particular: primer mira el cas de l'home, després el de la dona, que repudia l'altre; de qualsevol banda que véngui la ruptura, hi ha adulteri si va seguida d'una altra unió.

El ferm pensament de Jesús sobre el divorci a estat aplicat per l'Església primitiva en situacions noves. No és estrany que sigui el mateix avui. L'Església es troba sempre confrontada a unions conjugals trencades i refetes. En tot cas, s'haurà de recordar que el pensament de Jesús no està fonamentat sobre un punt de vista “legalista” i que ell a practicat sempre un ample acolliment dels marginats i dels pecadors. (J. Hervieux, p. 142).

...i deixa anar cap a ell els infants:

A aquest ensenyament s'hi encadena immediatament l'anada dels pares que presenten els seus fills a Jesús *perquè els imposés les mans*, i que xoquen amb una reacció violenta dels deixebles: *, però els deixebles renyaven els qui els havien portat.*

Si ells havien comprès el seu Mestre, haurien trobat normal de veure com els infants anaven vers ell. Al contrari, renyant-los, mostren que només veuen una actitud irrespectuosa.

Enfadant-se, ja què els petits, com els altres marginats, tenen el seu lloc en el Regne, Jesús declara amb una solemnitat insospitada: *Deixeu venir els nens, no els exclogueu, el Regne de Déu és per als qui són com ells. Us ho dic amb tota veritat: Qui no rebí el Regne de Déu com el rep un nen, no hi entrarà.*

Així mostra quina ha de ser l'actitud espiritual de deixeble envers el Regne de Déu (dues vegades en les paraules de Jesús) i que simbolitza l'infant: *l'infant, els petitons, té com a propietat d'estar a mercè dels adults i de confiar en ells. Així és la imatge de la confiança amb la qual s'entrega a Déu de qui en coneix el poder i l'amor. Així només podrà entrar en el Regne.*

L'episodi s'acaba amb la imatge de Jesús passant de les paraules als actes: abraça els infants i els beneeix imposant-los les mans.

Tot el moviment d'aquesta escena és revelador del que devia passar a l'Església de Marc. Alguns deixebles, posseïdors dels poder, eren sens dubte temptats de “travar,” impedir als petits, als pobres, als marginats accedir a la vida de la comunitat. L'evangelista els posa al davant el gest profètic de Jesús: Servidor de tots, vol que vagin a ell aquells que el món menysprea i que són, per tant, cridats a entrar prop de Déu... com a primers.